

Krišnamurti o náboženstvách, vlastnictve a expanzii ega. http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiddu_Krišnamurti

<http://sweb.cz/krishnamurti/html/zivotopis.html>

Otázka:

Říká se, že pouze dva lidé na celém světě mají naději pochopit význam vašeho poselství. Z tohoto důvodu je zapotřebí druhotného učení moderní Teosofie jako náhražku za spásu světa. Co k tomu řeknete?

Krishnamurti: Přátelé, nejprve musíte sami zjistit, co říkám, než začnete tvrdit, že je nemožným to pochopit. A já chci říct toto: **celý systém**

našeho myšlení, jednání a života je založen na expanzi našeho individuálního já

je založen na jeho růstu na úkor ostatních. To je skutečnost, či ne? A dokud bude tato skutečnost existovat ve světě, pak musí existovat utrpení, vykořisťování, rozdělení do tříd; žádné druhy náboženství nemohou přinést mír, jelikož ony jsou výtvorem lidské touhy, ony jsou prostředkem k vykořisťování.

Ona živoucí skutečnost, která tvrdím, že existuje

– nazvěte ji Bohem, pravdou, či jakkoliv chcete – ona vrcholná inteligence, o které tvrdím, že existuje a

kterou jsem si uvědomil

může být nalezena pouze skrze osvobození od překážek, které jste si vytvořili svým hledáním jistoty a pohodlí, jistoty náboženství a jistoty majetků.

Není těžké pochopit, co říkám. Těžkost leží v uskutečnění toho, co říkám. **Ono uskutečnění nevyžaduje odvahu, ale spíš pochopení.** Většina z nás čeká na to, až se změní svět, místo abychom změnili sami sebe. Čekáme na světový systém, aby změnil tento postoj k touze vlastnit a nesnažíme se sami zjistit, jestli se jako jednotlivci můžeme osvobodit od touhy vlastnit. Aby tomu člověk porozuměl, tomuto osvobození od touhy vlastnit, pak musí člověk inteligentně objevit, jako jsou jeho vlastní potřeby. Když zjistíte, jaké jsou vaše potřeby, pak již nebudete majetnickými. Každý člověk může zjistit své vlastní potřeby, velmi jasně, velmi jednoduše, pokud se tomu inteligentně přiblíží; avšak **to**

to objevení není možné, pokud je mysl chycena v touze vlastnit, v chamtivosti a vykořisťování

. Jakmile objevíte, jaké jsou vaše potřeby, pak již nebudete činit kompromis mezi vašimi potřebami a podmínkami ve světě, které jsou založeny na touze vlastnit. Doufám, že se mi to daří vysvětlit.

Snažím se říci, že nemohou existovat plnohodnotné vztahy mezi lidmi a radostné žití plného života v přítomnosti – která je dle mého jedinou věčností – dokud budou mysl a srdce mrzačeny strachem; **k překonání toho strachu jsme si vytvořili bezpočet překážek jako náboženství, různé víry, své majetky a jistoty**

. Jako jednotlivci neustále rozdáváme utrpení, neustále přidáváme k boji a chaosu ve světě. Pokud se nad tím zamyslíte, pak je to velmi jednoduchým.

Pokud se opravdu snažíte zjistit, co říkám, pak prosím vás prozkoumejte jednu z myšlenek, které vám předkládám a uskutečňte ji ve svém životě; pak zjistíte, že se stane praktickou a ne vágní, teoretickou a nemožnou k pochopení. Pak již nebudete vyžadovat žádné druhotné učení.

Víte, celá tato představa, že jelikož lidé nerozumějí, tak jim musíte dodat něco, čemu rozumět budou, je ve skutečnosti jenom chytrým způsobem vykořisťování. Je to postoj kapitalistické třídy. Je to postoj člověka, který vlastní mnoho majetků. **On se snaží nakrmit svět, vést svět, snaží se vést jiné lidi; já si na rozdíl od toho přeji ostatní lidi probudit, aby mohli jednat sami za sebe**

. Pokud se mi podaří probudit v něm jeho vlastní sílu, jeho vlastní pochopení, jeho vlastní zodpovědnost, jeho vlastní jednání, pak se mi podaří zničit třídní rozdíly. Já se ho nesnažím udržovat ve školce, aby

byl jako dítě vykořisťován těmi, kteří toho údajně ví víc. Takový je postoj všech náboženství, tedy že vy nikdy nemůžete zjistit, co je pravda – jenom jeden či dva lidé mohou – a proto vám já, jako prostředník, pomohu; a tím se stanu vaším vykořisťovatelem. Takový je ve skutečnosti proces všech náboženství. Je to chytrý prostředek k vykořisťování, který bezohledně udržuje lidi v poddanství, zrovna jako kapitalistická třída – jenom jedna skupina to činí světskými prostředky a ta druhá duchovními. Pokud se však nad tím zamyslíte, obě jsou prostředkem bezohledného vykořisťování. (Bravo!Bravo!)

Žádné **hnutí založené na touze vlastnit**, na udržování třídních rozdílů, na povzbuzování strachu nemůže být progresivním či skutečným hnutím. Četl jsem některé fašistické knihy a ony mluvily o posvátném právu na majetek, o udržování třídních rozdílů, o národnostech, o omezení hranic. Takové hnutí nemůže být zcela jistě lidským. Zatímco skutečné hnutí, které tato hnutí ničí, které pomáhá lidem pochopit a přemýšlet, takové hnutí je jistě pravým hnutím, duchovním hnutím, lidským hnutím. Víte, tato hnutí jsou udržována či srážena lidmi jako jste vy. Pokud vám dodávají vaše požadavky nebo touhu vlastnit, pokud vám poskytují baštu, vaše vlastní investice, duchovní či světské, pak je povzbuzujete; a srážíte ta, jež se snaží znevažovat a pomáhají ničit ta, která ukazují chybnost vlastnictví. Dle mého názoru neexistuje nic takového, jako instinktivní lidská touha vlastnit. Všechno vlastnictví je umělou věcí, vytvořenou umělou a chybnou společností. Lidské bytosti nejsou vrozeně majetnické. Byly tak vychovány okolnostmi, které sami stvořily. Jestli je tedy fašismus progresivním hnutím či nikoliv má jen pramalý význam. Na čem skutečně záleží je to, zda vy, jako jednotlivci, dokážete uvidět, že

dokud bude náš svět se všemi svými vládami založen na neustálé snaze po vlastní expanzi, skrytě, vědomě či nevědomě, na tomto zdůrazňování vlastní důležitosti, duchovně či světsky, pak musí existovat utrpení, neustále výkřiky bolesti, pak musí být války, pak musí být vykořisťování, a proto nemůže být skutečná láska. A je proto na každém z vás, aby začal myslet nanovo od začátku a aby objevil, zda je jeho vlastní myšlení a jednání založeno na tomto omezeném vědomí vlastního já.

Dodatok:

Nech sa náboženstvá na tieto slová neurazia. Nie je mojím cieľom zrušiť náboženstvá, len ich očistiť od negatívnych vecí. :-) Krišnamurtiho slová sa zase dajú zneužiť. Nieкто povie ľuďom: Náboženstvá vás ovládajú, vlastníctvo vás ovláda. A založí nové náboženstvo a oberie ľudí o majetok. Alebo potom drží ľudí v izolovanosti a v samote. To nie je cesta oslobodenia. Pravá cesta je: Oslobodiť náboženstvá (a spoločensko-ekonomický systém, aj seba samého) od totalitných praktík a od pocitu výlučnosti. Premeniť jestvujúce náboženstvá z organizácií ovládajúcich ľudí na skupiny napomáhajúce duchovnému rozvoju človeka. Ako poznáme, že náboženstvo (spoločnosť, každý sám) je oslobodené od totalitných praktík? Tak, že

existuje sloboda názoru. Nie slobodne tárať, ale slobodne pravdu hľadať, slobodne veriť vo vlastnú predstavu dobra či harmónie, slobodne žiť, pričom ľudí spája skôr hľadanie Boha (onej živúcej skutočnosti), než podriaďovanie sa. Namiesto diktovania ľuďom - podpora samostatnosti. Ako poznáme, že náboženstvo je oslobodené od pocitu výlučnosti? Tak, že nezískava ovečky len pre seba, ale spolupracuje s každou inou skupinou. Rôzne skupiny sa medzi sebou navštevujú a vytvárajú spoločné projekty. Čiže nielen medzináboženský dialóg, ale aj spolupráca. Pravoverní si ale povedia: Takouto slobodou a spoluprácou sa vmiešajú nečisté veci do náboženstva. Potom už nikto nerozozná pravdu od lži a nastane chaos. A ja na to: Záleží na tom, o čo vám ide. Čo je čisté a čo nečisté. Čo je pravda a čo lož. Ak si uvedomíme, že vrcholným cieľom náboženstiev by mala byť realizácia pravdivej lásky, potom sama láska si ľudí očistí a pritiahne. Netreba sa báť, ak ľudia hľadajú úprimne. Alebo neveríte v silu lásky? A neveríte v prirodzenú nenásilnú autoritu tých, ktorí ju prejavujú? Tož potom nehľadajte a nezavadzajte hľadajúcim, ale diktujte nevedomým a nesamostatným.

Milan Rusko